

Síla hudby

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

dovolte mi, abych vaši pozornost obrátil k hudbě. Začnu jasným prohlášením: hudba je fenomén, který nás provází od kolébky až do hrobu a na tom nemůže nikdo nic změnit. Historicky ji používáme pro různé účely. Máme hudbu k tanci, hudbu duchovní, hudbu vojenskou, anebo jen prostou ukolébavku, díky které matka uspává své dítě.

Hudba pomáhá lidem v komunikaci a vyjadřuje jejich pocity. Ať už v komorním prostředí, nebo na stadionu plném lidí, všude poskytuje hudba unikátní cestu ke sdílení silného emotivního prožitku. Hudba stmeluje kulturní okruhy a posiluje osobní identitu. Pomáhá vytvořit psychickou pohodu. S hudbou se každý cítí lépe i bez alkoholu nebo jiných stimulačních látek. Pomáhá nám zapomenout na trable a překonávat chvíle samoty. Je nepochybné, že hudba dokáže vyjádřit i mystické propojení našich životů.

Hudba působí také na fyziologii i psychologii člověka a má tak prokazatelný terapeutický účinek. Lze ho docílit poslechem, nebo ještě lépe – přímo aktivním provozováním hudby. Umí posílit relaxaci, potlačit stres nebo i bolest. Působením hudby na děti v prvních letech života, lze urychlit jejich duševní vývoj. Hudba, zejména ve spojení s textem, je velmi silným pojítkem sociálních skupin. Podporuje komunikaci na úrovni společných emocionálních reakcí a tím prohlubuje identifikaci jedince se svým společenstvím. Vyvolává emoce, nálady a dokáže změnit stav mysli.

// Hudba působí také na fyziologii i psychologii člověka a má tak prokazatelný terapeutický účinek.

Důkazy, že hudba provází lidskou společnost od pradávna, můžeme nalézt na jeskynních malbách v jižní Francii. Hudební nástroje, jako jsou například flétny, tam byly znázorněny již před 30 000 lety. S naprostou jistotou lze říci, že každou civilizační epochu provázela hudba. Ve starém Egyptě byla již hudba poměrně sofistikovaná a často propojená s mytologií. Při antických olympijských hrách byla hudba jednou ze soutěžních disciplín. Hudba je tak neoddělitelně spjata s naším kulturním dědictvím, jako jeden z civilizačních faktorů.

Dvacáté století, poznamenané totalitními režimy, však s sebou přineslo také hudbu pronásledovanou a zakazovanou. Hudba byla cenzurována. Za druhé světové války bylo v Německu a na okupovaném území zakázáno provozovat nebo poslouchat jazz. Stejný zákaz platil v padesátých letech na území socialistického bloku. Postupně se ale tato fobie obrátila proti nastupující vlně rockové hudby. Tehdejší cenzorům tato hudba, která zosobňovala nové generační ideály, připadala mimořádně nebezpečná. Musím přiznat, že když jsem v šedesátých letech slyšel poprvé rock'n'roll, byl jsem naprosto uchvácen. Tahle muzika mě chytla za srdce a do tohoto společenství jsem chtěl patřit se vším všudy.

A byla to právě rocková muzika, kolem které se mohla semknout nová rebelující generace. Toto sociální vlnobití se vzedmulo nejprve v západním světě a postupně se šířilo i do střední a východní Evropy. Ani železná opona pro něj nebyla překážkou. Z tohoto pohledu znamenala rocková muzika pro tehdejší režim opravdovou ideologickou hrozbu. Já sám jsem

- > měl zákaz vystupování v roce 1973. Pak mi byla snížena tzv. kvalifikace, což znamenalo, že moje již tak nízké příjmy klesly na polovinu. V průběhu dalších let jsem měl zakázaný Severomoravský kraj a také město Hradec Králové. Navzdory tomu jsem ale mohl třeba vystoupit v televizi, i když i ta měla své cenzory. Hlavně se cenzurovaly texty a názvy skladeb. Angličtina byla zakázaná. Vzpomínám, jak si mě jednou po kamerové zkoušce mojí svižnější skladby Mobilis in mobili zavolal hlavní dramaturg stranou a povídá: „Tuhle skladbu nemůžeme nahrávat.“ Ptám se ho: „Proč? Je to jen instrumentálka a má latinský název.“ A dramaturg se ke mně naklonil a zašeptal: „Protože je moc rychlá!“

V této souvislosti si vzpomínám, jak odpověděl Frank Zappa při návštěvě ČR na otázku, jestli souhlasí s názorem, že rocková muzika přispěla k pádu komunismu v Evropě. Docela trefně, s vytříbeným smyslem pro absurditu, poznamenal:

„Takže by se dalo říct, že Les Paul svým vynálezem elektrické kytary porazil komunismus.“

Hudba je tedy velmi silné médium, bez kterého si současný život neumíme představit. Posiluje sociální vazby a naši kulturní a národní identitu. Má také individuální význam pro každého z nás, protože reflektuje naše nálady, pocity, emoce a ovlivňuje psychologii našeho chování.

Hudba rozhodně zlepšuje kvalitu života a někdy dokáže být silnější než slova.

Váš
Luboš Andršt

